

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5C/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202097
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomír Podhorský
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7821202097.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudcom Mgr. Slavomírom Podhorským, v právnom spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX B., právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 10.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 07.05.2021 do zaplatenia a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 09.07.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 07.05.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanú žalobu žalobca odôvodnil na tom skutkovom a právnom základe, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ - OKP Rožňava sp. zn. ORP-116/1-VYS-RV-2019 zo dňa 20.03.2019 bol obvinený zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155/1 Trestného zákona (ďalej tiež ako „TZ“) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 TZ na skutkovom základe v ňom uvedenom. Proti uvedenému uzneseniu si uplatnil všetky zákonom poskytnuté možnosti a právne prostriedky ochrany (podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia), následne navrhol zastavenie jeho trestného stíhania, avšak bezúspešne. Na rovnakom skutkovom základe prokurátor Okresnej prokuratúry v Rožňave podal na žalobcu obžalobu pod sp. zn. Pv 150/19/8808 dňa 13.09.2019 pri zachovaní pôvodnej právnej kvalifikácie. Konštatoval, že k uvedenému došlo i napriek tomu, že od samého začiatku trestného konania tvrdil, že sa nedopustil žiadneho trestného činu, keďže konal v medziach vylučujúcich trestnosť jeho konania. Okresný súd v Rožňave na základe vykonaného dokazovania v predmetnej trestnej veci prvýkrát rozhodol rozsudkom dňa 05.11.2019, ktorým žalobcu spod obžaloby oslobodil postupom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku (ďalej tiež ako „TP“) z dôvodov v ňom uvedených. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry v Rožňave, ako aj poškodený v trestnej veci, D. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., C. XXX (ďalej len ako „poškodený“). Po podaní odvolania Krajský súd uznesením pod sp. zn. 6To/10/2020 zo dňa 27.02.2020 napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) TP zrušil a podľa § 322 ods. 1 TP vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd zároveň postupom podľa § 316 ods. 1 TP odvolanie poškodeného zamietol. Okresný súd Rožňava aj po doplnení dokazovania v intenciách rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach nedospel k inému záveru ako pri prvom rozhodnutí. Súd dospel k záveru,

že v konaní nebol produkovaný taký súhrn procesné spôsobilých dôkazov, ktoré by jednoznačne a nepochybne ho usvedčovali zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a z týchto dôvodov ho rozsudkom zo dňa 16.09.2020 pod sp zn. 15T/92/2019 spod obžaloby oslobodil postupom podľa § 285 pism. b) TP, pretože skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a žalobcovi vznesené obvinenie, nie je trestným činom. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.10.2020.

3. Žalobca mal za to, že voči nemu bolo vedené trestné stíhanie bezdôvodne, pričom uvedeným postupom orgánov činných v trestnom konaní a na základe ich nezákonných rozhodnutí utrpel okrem majetkovej škody (ktorej zaplata sa dožadovoval v osobitnom konaní) aj závažnú nemajetkovú ujmu spočívajúcu v tom, že ako invalidný dôchodca so závažnými zdravotnými ťažkosťami bol vystavený nadmernému stresu a ťažkostiam, ktoré mu boli spôsobené v priebehu trestného konania. Poukázal na to, že v súdnej veci sa nielen bránil fyzickému útoku poškodeného v trestnej veci, ktorý trval, ale tento dokonca neoprávnene vnikol do jeho obydli, ako aj obydli jeho matky (ktorú rovnako napadol strčením do nej), a už aj táto skutočnosť podľa žalobcu sama o sebe ho oprávňovala k tomu, aby odvrátil nebezpečenstvo takto priamo hroziacemu záujmu chránenému Trestným zákonom. Stalo sa tak za tých okolností, že je invalidný dôchodca (má zdravotné problémy so srdcom), predovšetkým však tak, že v rozhodnom období bol krátko po operácii očí a tak možnosti jeho obrany boli značne obmedzené, preto bol toho názoru, že poškodený zneužil túto situáciu. Napriek tomu orgány činné v trestnom konaní nechránili žalobcu, ako osobu fyzicky napadnutú vo svojom obydli, ale jeho trestným stíhaním a zároveň nepostihnutím poškodeného ochranu poskytli práve jemu. Považoval za zrejmé, že nielen konal v medziach nutnej obrany, ale aj krajnej núdze s tým, že žalobca je presvedčený o tom, že v danom prípade išlo dokonca až o učebnicový prípad danosti okolností vylučujúcich trestnosť. I napriek tomu bol nie len obvinený, ale aj zadržaný (dokonca bol na neho podaný aj návrh na vzatie do väzby) a následne aj obžalovaný.

4. Žalobca poukázal na tie skutočnosti, ktoré majú podľa jeho názoru relevanciu najmä vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená. Počas trestného konania musel chodiť dlhé mesiace sa hlásiť probačnému a mediačnému úradníkovi. Do dnešného dňa podľa vlastných slov poriadne nespáva, v noci sa neprímerane potí, neustále ho trápia nočné mory, v ktorých stále vidí ten moment, keď ho príslušníci Policajného zboru zadržia za to, že sa bránil pred fyzickým útokom poškodeného, a to dokonca v jeho obydli, do ktorého neoprávnene vnikol. Obáva sa, že reálne nie je ani možné, aby zabudol na taký vážny zásah do jeho súkromného a osobného života. Konštatoval, že žalovaný nielen že ho neochránil pred neoprávneným vstupom nepovolanej osoby do jeho obydli a už vôbec nie pred jej napadnutím, ale keď sa žalobca musel sám chrániť pred takýmto útokom, ešte ho prostredníctvom svojich orgánov obvinil a aj zadržal. Uvedené skutočnosti podľa žalobcu zvyšujú závažnosť spôsobenej nemajetkovej ujmy, ale aj závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení, keďže stratil akúkoľvek dôveru voči takémuto štátu, stratil nádej, že by ho do budúca tento štát mohol pred akýmkoľvek útokom ochrániť, ba čo viac, vykonaným trestným stíhaním (ale aj odmietaním zodpovednosti za svoje zlyhanie) ho núti k tomu, aby do budúca strpel takéto úkony, aby dovolil, aby do jeho obydli bez oprávnenia vstúpili nepovolane osoby, lebo len tak sa môže vyhnúť trestným následkom, keď bude klásť odpor a pokiaľ sa rozhodne brániť sa. Mal za to, že nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci došlo k závažnému zásahu do jeho života s výraznými negatívnymi následkami na jeho súkromný, rodinný, osobný a spoločenský život.

5. Žalobca ďalej uviedol, že prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomnou žiadosťou zo dňa 06.11.2020 cez Ústredný portál verejnej správy (www.slovensko.sk) sa obrátil na označený orgán verejnej moci, ktorý koná v mene žalovaného, za účelom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Napriek tomu, že žiadosť žalobcu, ktorá podľa jeho názoru obsahovala zákonom stanovené náležitosti, už bola odoslaná príslušnému orgánu verejnej moci viac ako 8 mesiacov (ku dňu podania žaloby), doposiaľ nedostal žiadnu odpoveď o predbežnom prerokovaní jeho podanej žiadosti, a to ani elektronicky, ani v listinnej podobe. Žalobcovi nebola doručená žiadna odpoveď o výsledku vybavenia jeho žiadosti v zákonom určenej šesťmesačnej lehote odo dňa doručenia jeho žiadosti.

6. Žalobca záverom poukázal na tú skutočnosť, že zo zákona č. 514/2003 Z.z. výslovne nevyplýva orgánu príslušnému konať v mene žalovanej povinnosť odpovedať na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ak totiž tento orgán do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti neuspokojí nárok na náhradu škody (alebo uspokojí iba jeho časť), poškodený sa môže domáhať svojho nároku

na súde. Keďže v danom prípade zákonom stanovená šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa názoru žalobcu už dávno uplynula, pričom jeho nárok na náhradu žiadanej nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur príslušný štátny orgán doposiaľ neuspokojil ani len v časti, za súčasného stavu žalobca sa rozhodol domáhať sa uspokojenia svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súdnou cestou tak, ako to ustanovuje citované ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko má za to, že vzhľadom na vyššie opísanú ujmu, ktorá žalobcovi bola spôsobená nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci, v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenie jeho práv nie je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu. Z vyššie citovaného ustanovenia § 16 ods. 4 taktiež podľa žalobcu vyplýva, že ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Nárok na náhradu škody žalobca u žalovaného podľa vlastných tvrdení riadne a včas uplatnil písomnou žiadosťou dňa 06.11.2020 v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., avšak do dnešného dňa mu zo strany žalovaného nebol ním uplatnený nárok uspokojený ani len včasti. Šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplynula 06.05.2021, preto podľa žalobcu žalovaný nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania s plnením uplatneného peňažného nároku.

7. Žaloba bola žalovanému doručená na vyjadrenie dňa 02.09.2021. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 17.09.2021. Uviedol, že z písomného vyjadrenia Generálnej prokuratúry SR Bratislava č. VI/4 Gc 181/20/1000-8 z 10.02.2021 vyplýva, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žiadateľom uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojila, vychádzajúc z toho, že pre taký postup neboli splnené zákonné podmienky v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. Keďže spôsob vybavenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Generálnej prokuratúre SR je relevantný aj pre súdne konanie, žalobcom uplatňovaný nárok na náhradu škody žalovaný považuje za nedôvodný. Poukázal na ustanovenia § 4 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 písm. a/, písm. f/, § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a konštatoval, že v danom prípade absentuje splnenie podmienky, podľa ktorej, možno právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na tú skutočnosť, že v danom trestnom konaní, z dôkazného stavu zisteného v čase vznesenia obvinenia, vyplývalo dôvodné podozrenie, že žalobca sa dopustil konania, ktoré vykazovalo všetky znaky stíhaného trestného činu. Uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 19.03.2019 i uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 20.03.2019 boli vydané na základe podkladov, z ktorých v čase ich vydania vyplynulo dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu, resp. dôvodné podozrenie o tom, že trestného činu sa dopustil žalobca. Vyšetrovateľ PZ po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania vypočul poškodeného, zabezpečil lekárske správy z Nemocnice sv. Barbory Rožňava, a. s., k zraneniam poškodeného, spracoval zápisnicu o obhliadke miesta činu s fotodokumentáciou, pričom podľa žalovaného dôkazy nasvedčovali tomu, že skutku opísaného v uznesení o začatí trestného stíhania sa dopustil A. B.. Z týchto dôvodov vyšetrovateľ pristúpil k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia. Sťažnosť obžalovaného, bola dozorujúcim prokurátorom zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) TZ ako nedôvodná, pričom v odôvodnení uznesenia bolo poukázané predovšetkým na závery znaleckého posudku znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO, s. r. o., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia a ortopédia, ako aj vzhľadom na výpoveď svedka - poškodeného. Ďalej poukázal na to, že vyšetrovateľ PZ v priebehu prípravného konania vykonal aj rekonštrukciu za prítomnosti znalca znaleckej organizácie, pričom žalobca pri rekonštrukcii odmietol vypovedať, a teda z jeho strany nebol znázornený útok, resp. obrana, v rámci fyzického konfliktu s poškodeným. Ani táto skutočnosť však neovplyvnila znaleckú organizáciu pri hodnotení mechanizmu vzniku zranení u poškodeného, a teda záver jej posúdenia bol podľa žalovaného jednoznačný, t. j. že u poškodeného vznikli zranenia na základe bodných zranení nožom, ktorý držal v ruke obžalovaný. Poškodený podľa žalovaného utrpel zranenia ostrým, zahroteným predmetom - nožom, pričom bolo konštatované, že vzhľadom k lokalizácii rán a ich rozsahu, útok na poškodeného smeroval spredu, teda útočník nožom bodal. V znaleckom posudku bolo podľa názoru žalovaného výslovne konštatované, že poškodený mohol utrpieť zranenia tak, ako to uviedol do zápisnice o svojej výpovedi. Navyac znalecká organizácia vo svojom posudku uviedla, že pri predpokladanej intenzite útoku na poškodeného je zrejmé, že po viacnásobnom bodnutí nožom smerovaným výlučne na pravú

prednú a bočnú plochu hrudníka, mohlo dôjsť k závažnej viacnásobnej perforácii hrudnej steny v celej hrúbke so všetkými dôsledkami a bezprostredným ohrozením života poškodeného. Konštatoval, že vzhľadom k vyššie popísanej dôkaznej situácii dozorujúci prokurátor pristúpil k podaniu obžaloby v podstate na nezmenenom skutkovom základe oproti uzneseniu o vznesení obvinenia. V rámci hlavného pojednávania boli vypočutí aj zainteresovaní znalci, ktorí na rozdiel od skutočností, ktoré uviedli v záveroch znaleckého posudku, uviedli i tú skutočnosť, že skutok sa mohol stať aj spôsobom, ako uvádzal obžalovaný. Žalovaný mal za to, že Okresný súd Rožňava napriek konštatovaným rozporom znalcov - ich výpovedí na hlavnom pojednávaní, vo vzťahu k záverom, ktoré uviedli v znaleckom posudku, vo veci rozhodol oslobodzujúcim rozsudkom zo dňa 05.11.2019, a to napriek návrhu prokurátora na pribratie ďalšej znaleckej organizácie v záujme vyhodnotenia posudku podaného znaleckou organizáciou MED-PRO-ORTO, s. r. o.. S oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Rožňava sa prokurátor nestotožnil a podal proti nemu odvolanie, pričom odvolací súd podľa názoru žalovaného v plnom rozsahu potvrdil, že zo strany dozorujúceho prokurátora bolo dôvodne podané odvolanie. Po zrušení prvostupňového rozhodnutia, rešpektujúc právny názor Krajského súdu Košice, Okresný súd Rožňava pribral LEGE ARTIS znaleckú organizáciu, s.r.o., ktorá podala znalecký posudok č. 27/2020. Zo záverov tohto znaleckého posudku podľa žalovaného vyplynulo, že nie je možné určiť presný mechanizmus vzniku poranení. Poranenia mohli vzniknúť spôsobom ako uviedol poškodený, ale zároveň znalec nevytlúčil ani iný mechanizmus vzniku poranenia spôsobom ako vypovedal obžalovaný. Ďalej zo znaleckého posudku podľa žalovaného vyplynulo, že vzhľadom na tvar, povahu, charakter, ako aj lokalizáciu bodných zranení, nie je možné určiť z medicínskeho hľadiska, v akej polohe boli poškodený a obžalovaný v čase útoku obžalovaného na oblasť hrudníka poškodeného. Nie je možné rovnako zistiť smer vedenia útoku, ani uhol, či ruku, ktorá mohla dané poranenie spôsobiť. Okresný súd Rožňava následne rozsudkom sp. zn. 15T/92/2019-559 zo 16.09.2020, podľa § 285 písm. b) TP oslobodil spod obžaloby žalobcu, pretože skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie, nie je trestným činom, pričom pri zdôvodnení svojho rozhodnutia podčiarkol skutočnosť konštatovanú znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s. r. o., a to, že poranenia u poškodeného mohli vzniknúť spôsobom ako uviedol poškodený, avšak znalecká organizácia nevytlúčila ani iný mechanizmus vzniku poranenia spôsobom ako vypovedal žalobca ako obžalovaný.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe považoval za potrebné zdôrazniť, že prokurátor podľa § 215 ods. 1 písm. b) TP môže zastaviť trestné stíhanie, iba ak je nepochybné, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V ostatných prípadoch, ak vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom pre podanie obžaloby zároveň dovoľujú záver o vine obvineného i o jeho nevine, a ďalšie dôkazy už nemožno vykonať v prípravnom konaní, prokurátor v zmysle ustálenej praxe nemôže nahradiť v takom prípade prejednanie veci v konaní pred súdom a musí pristúpiť k podaniu obžaloby. Mal za to, že z uvedeného dôvodu nemožno prijať záver, že by uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané bez existencie relevantných podkladov, a preto by ho bolo nutné považovať za nezákonné. V danom prípade považoval za rozhodujúce posúdenie zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania voči žalobcovi. Bol toho právneho názoru, že v posudzovanom konaní nebolo preukázané (a ani tvrdené) porušenie žiadnych základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 TP vyšetrovateľom alebo policajným orgánom. Podľa žalovaného žiaden orgán, ktorý konal v predmetnej trestnej veci, rozhodnutie o stíhaní žalobcu neoznačil za nezákonné, t.j. také, ktoré vzhľadom na skutočnosti zistené v štádiu jeho vydania, nemohlo byť vydané. Uznesenie o vznesení obvinenia podľa jeho názoru nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí. Iný záver by podľa žalovaného viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii neviny, k popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti, t.j. prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Mal za to, že za nezákonné možno považovať len také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania a nie také rozhodnutie, ktoré síce bolo v čase jeho vydania zákonným rozhodnutím, ale na základe dokazovania vykonaného po jeho vydaní boli trestnom konaní ustálený iný záver.

10. Žalovaný mal za to, že žalobca dostatočne nepreukázal existenciu titulu na náhradu škody, ani príčinnú súvislosť medzi vytýkaným nezákonným rozhodnutím a nárokom na náhradu škody. Bol toho právneho názoru, že v danom prípade nie je splnená ani zákonná podmienka definovaná v § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorej splnenie je predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody. V čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia, rovnako v čase podania obžaloby,

vychádzajúc z dostupných vyšetrovacích úkonov, podľa žalovaného nebolo možné od počiatku hodnotiť konanie žalobcu, ktorým by odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok, na záujem chránený Trestným zákonom. K takémuto záveru nebolo možné dospieť ani na základe dôkazov, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní bezprostredne po podaní obžaloby. Podľa jeho názoru neboli teda od samého začiatku dané dôvody vylučujúce trestnú zodpovednosť, pričom počas celého prípravného konania sa nepreukázala taká skutočnosť, ktorá by preukázateľne spochybňovala vinu žalobcu. Takáto obrana obžalovaného bola v prípravnom konaní, ale aj v konaní pred súdom, v štádiu pred vydaním zrušujúceho uznesenia Krajského súdu Košice, podľa právneho názoru žalovaného prelomená už uvedenými dôkazmi, t. j. hlavne znaleckým posudkom znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO, s. r. o., výpoveďami znalcov tejto znaleckej organizácie, rekonštrukciou a v neposlednom rade výpoveďou poškodeného.

11. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, žalovaný konštatoval, že táto má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Základným predpokladom nemajetkovej satisfakcie je existencia nemajetkovej ujmy, t. j. skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu majúcemu za následok zníženie dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti v značnej miere, v dôsledku čoho k náprave nepostačujú iné právne prostriedky, pričom žalobca podľa žalovaného dostatočne nepreukázal existenciu titulu na náhradu škody, ani príčinnú súvislosť medzi vytkaným nezákonným rozhodnutím a nárokom na náhradu škody vrátane nároku na nemajetkovú ujmu. Zastával názor, že nepriaznivý psychický stav žalobcu (problémy s nespavosťou, nočné mory, strata dôvery voči štátu a pod.) nemožno jednoznačne pripísať práve predmetnému trestnému stíhaniu. Žalobca podľa jeho názoru nepreukázal existenciu následkov takej intenzity, ktoré by zakladali jeho právo na priznanie peňažnej náhrady a žalovaný vylúčil jej prisúdenie v dôsledku vedenia trestného konania. Konštatoval, že nemožno priznať nemajetkovú ujmu v prípade, ak vec nebola ukončená odsúdením, len pre rozdielne subjektívne prežívanie trestného stíhania. Podľa žalovaného nemajetková ujma predstavuje prostriedok spravodlivej nápravy, neslúži na navrátenie do pôvodného stavu, či ako prostriedok na obohatenie sa. Záverom poukázal na konanie vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp.zn. 11C/14/2021 vo veci žaloby žalobcu o náhradu škody titulom majetkovej ujmy vo výške 2.644,33 eur, spočívajúcej v náhrade trov právneho zastúpenia, podanej podľa žalovaného na identickom podklade (uznesení o vznesení obvinenia sp.zn. ORP- 116/1-VYS-RV-2019 zo dňa 20.03.2019), je napriek tomu, že bol dňa 07.07.2021 vydaný rozsudok, ktorým súd žalobe vyhovel, t. č. neprávoplatné a to v dôsledku podania odvolania proti tomuto rozsudku zo strany žalovaného. V dôsledku uvedeného považoval žalobu o náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy za predčasne podanú.

12. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 28.09.2021. Poukázal na to, že v danom prípade bolo nepochybné, že sa predmetného skutku dopustil a že spôsobil ujmu poškodenému. Jeho obrana v trestnom konaní ale spočívala od samého začiatku trestného konania (a nielen trestného stíhania) v tom, že predmetné konanie nie je trestným činom, keďže konal v medziach nutnej obrany, pričom podľa žalobcu táto skutočnosť bola úplne evidentná už aj v čase vznesenia obvinenia voči jeho osobe, nakoľko nebolo sporné, že poškodený neoprávnene vnikol do jeho rodinného domu, kde napadol nielen jeho, ale aj jeho matku. Navyše poškodený sa tohto útoku dopustil na chránených osobách (na osobe chorej a osobe vyššieho veku), čo podľa žalobcu zvyšuje intenzitu vzniknutej ujmy. Žalobca sa podľa vlastných slov jeho útoku zákonom dovoleným spôsobom len bránil, a aj keď počas jeho napádania poškodenému spôsobil zranenie, na strane druhej to však ešte neznamená, že orgány verejnej moci by žalobcu mali nezákonne obviniť za skutok, ktorý nie je trestným činom. Zopakoval, že všetky tieto okolnosti boli známe už od začiatku trestného konania a naozaj nedošlo k žiadnej zmene dôkaznej (ani právnej) situácie. Konštatoval, že celá jeho obrana bola v plnom rozsahu potvrdená právoplatným rozhodnutím o jeho oslobodení spod obžaloby. Prokurátor, ktorý zamietol jeho sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia a tiež podal návrh na vzatie jeho osoby do väzby (i napriek žalobcovej jednoznačnej a konzistentnej obrane), a podal aj obžalobu, následne podľa názoru žalobcu aj sám potvrdil správnosť a zákonnosť oslobodzujúceho rozsudku nepodaním odvolania. Vo vzťahu k znaleckému posudku znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO s.r.o. konštatoval, že výsledky znaleckého dokazovania nemali v podstate žiadny vplyv na jeho obranu, pretože potvrdili len to, že žalobca spôsobil zranenia poškodeného, avšak uvedené podľa žalobcu nemalo dopad na to, či konal v medziach nutnej obrany. Rovnako podľa žalobcu neobstojí ani obrana žalovanej spočívajúca v odkaze na usvedčujúcu výpoveď poškodeného tento trpí závažnou psychickou poruchou, navyše ani on sám nepopieral, že do obydlija žalobcu vnikol neoprávnene, ale de facto ani to, že ho tam napadol. Mal za to, že okrem nezákonného

vznesenia obvinenia bol aj obmedzený na osobnej slobode, keďže po predmetnom incidente bol zadržaný, a bol na neho podaný aj návrh na vzatie do väzby, pričom sa ustálili aj dôvody väzby, do ktorej nebol vzatý len preto, lebo súd vyhovel jeho návrhu a väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. ponúknutým písomným sľubom. Bol toho názoru, že preukázal nielen nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci a s tým spôsobenú nemajetkovú ujmu, ale aj tzv. kauzálny nexus medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy, keďže táto ujma by žalobcovi nepochybne nevznikla, ak by príslušný orgán konajúci v mene žalovaného by jeho podanej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia alebo jeho písomného návrhu na zastavenie trestného stíhania zo dňa 27.03.2019 vyhovel. Konštatoval, že zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej moci. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné a dôvodné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho vzhľadom na jeho konečný výsledok treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že predmetná žaloba bola predčasne podaná, a to z dôvodu konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/14/2021 vo veci o náhradu škody vo výške 2.644,33 eur s prísl., ktoré doposiaľ nebolo právoplatne ukončené, uviedol že v označenom konaní sa jedná o náhradu škody, ktorá mu vznikla náhradou trov právneho zastúpenia jeho obhajcovi v trestnom konaní, v ktorom bol oslobodený spod obžaloby, a teda sa jedná o iný právny titul na náhradu škody, keďže v tomto prípade sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy, a nie náhrady majetkovej škody, pri ktorej musia byť preukázané iné skutočnosti za účelom jej priznania. Uvedenú námietku považoval za neopodstatnenú a účelovú.

13. Žalovaný vo svojom poslednom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 15.10.2021 odkázal na svoje doterajšie vyjadrenia. Pripustil, že pokiaľ ide o okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť, možno síce súhlasiť s tvrdením žalobcu, že ich existenciu v postavení obvineného uvádzal už v sťažnosti podanej proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak zdôraznil, že prokurátor mal v čase rozhodovania o sťažnosti obvineného k dispozícii aj výpoveď poškodeného, ktorú bolo potrebné v priebehu ďalšieho dokazovania objektivizovať rekonštrukciou a znaleckým posudkom k mechanizmu vzniku zranení. K výške uplatneného nároku uviedol, že žalobca nijakým objektívnym spôsobom nepreukázal ním uplatňovanú výšku náhrady škody, ani príčinnú súvislosť medzi vedením trestného stíhania a nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy v požadovanej výške. Všeobecné konštatovanie, že predmetné trestné stíhanie negatívne zasiahlo do jeho spoločenského a osobného života, bez preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v jednotlivých otázkach života (§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.), je podľa žalovaného len v rovine jeho tvrdení, bez preukázania týchto skutočností relevantným dôkazom. Žiadal žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

14. Súd vytyčil pojednávanie na deň 16.11.2022, ktoré vykonal v zmysle § 180 CSP v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a povereného zástupcu žalovaného.

15. Žalobca ako aj poverený zástupca žalovaného odkázali na svoju právnu argumentáciu uvedenú v predchádzajúcich písomných vyjadreniach. Právny zástupca žalobcu poukázal na rozhodnutie Krajský súd v Košiciach, sp. zn. 5Co/142/2021 zo dňa 29.9.2022, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý sa týkal majetkovej ujmy žalobcu a ktorým bolo vyhovené žalobe žalobcu v plnom rozsahu, kde v bode 13 odôvodnenia (žalobca mal pravdepodobne na mysli bod 29. odôvodnenia rozsudku – pozn. súdu) tohto rozsudku aj sám Krajský súd sa vysporiadal s námietkami žalovaného v tomto konaní.

16. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a to so žalobou žalobcu doručenou súdu dňa 09.07.2021, predloženou žiadosťou žalobcu zo dňa 06.11.2020 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (čl. 17 súdneho spisu), potvrdenia o odoslaní žiadosti (čl. 18 súdneho spisu) a z doručky (čl. 19 súdneho spisu), vyjadrením žalovaného zo dňa 17.09.2021, ďalším vyjadrením žalobcu zo dňa 28.09.2021 a ďalším vyjadrením žalovaného zo dňa 14.10.2021.

17. Žalobca navrhol súdu pripojiť trestný spis tunajšieho súdu sp. zn. 15T/92/2019. Súd uvedený trestný spis pripojil a oboznámil sa s jeho obsahom, predovšetkým s uznesením o začatí trestného stíhania zo dňa 19.03.2020 a vznesenia obvinenia voči žalobcovi zo dňa 20.03.2022, s návrhom právneho zástupcu žalobcu ako obhajcu na zastavenie trestného stíhania zo dňa 27.03.2020, so zápisnicou o zadržaní a obmedzení osobnej slobody žalobcu zo dňa 19.03.2019, so zápisnicou o vylúčení žalobcu ako obvineného zo dňa 21.03.2019, s návrhom prokurátora na vzatie žalobcu do väzby zo dňa 21.03.2019,

uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2Tp/6/2019 zo dňa 22.03.2019 o nevyhovení návrhu prokurátora na vzatie žalobcu do väzby, o jeho prepustení na slobodu a nahradení väzby prijatím písomného sľubu a uložením dohľadu probačným a mediačným úradníkom, so znaleckým posudkom č. 64/2019 vypracovaného dňa 14.07.2019 znaleckou organizáciou MED – PRO – ORTO, s.r.o., s obžalobou zo dňa 13.09.2019, s rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 15T/92/2019 zo dňa 05.11.2019, uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/10/2020 zo dňa 27.02.2020, so znaleckým posudkom č. 27/2020 zo dňa 14.08.2020, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 15T/92/2019 zo dňa 16.09.2020, uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/94/2020 zo dňa 08.12.2020 ako aj ďalším obsahom uvedeného trestného spisu.

18. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 15T/92/2019-559 zo dňa 16.09.2020 vyplýva, že žalobcu trestný súd oslobodil spod obžaloby v zmysle ustanovenia § 285 písm. b) TP, nakoľko dospel k záveru, že skutok ktorý je podrobne popísaný vo výrokovvej časti rozsudku nie je trestným činom. Súd dospel k záveru (strana 9 rozsudku), že skutok nie je trestným činom, nakoľko obžalovaný odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok, na záujem chránený trestným zákonom, preto konanie žalobcu ako obžalovaného súd vyhodnotil ako konanie v nutnej obrane. Súd zároveň konštatoval, že v konaní nebol produkovaný taký súhrn procesne spôsobilých dôkazov, ktorý by jednoznačne a nepochybne usvedčoval žalobcu ako obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Proti tomuto rozsudku už odvolanie nebolo podané, a preto rozsudok nadobudol dňa 02.10.2020 právoplatnosť.

19. Z predloženej žiadosti žalobcu zo dňa 06.11.2020 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 17 súdneho spisu), potvrdenia o odoslaní žiadosti (č.l. 18 súdneho spisu) a z doručky (č.l. 19 súdneho spisu) mal súd za preukázané, že žalobca doručením žiadosti dňa 06.11.2020 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a o zaplatenie sumy vo výške 10.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá u žalobcu vznikla z dôvodu ním tvrdeného nezákonného trestného stíhania. Dôvody, na ktoré žalobca poukazoval v žiadosti zodpovedajú dôvodom, ktoré sú uvádzané v žalobe v tomto konaní.

20. Súd sa zároveň oboznámil s rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/14/2021 zo dňa 07.07.2021, ktorý sa týka totožných sporových strán, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade škody na rovnakom skutkovom základe, avšak z titulu majetkovej ujmy, a to tak, že súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2644,33 eur, spolu s príslušenstvom a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania. Uvedené rozhodnutie bolo následne potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/142/2021 zo dňa 29.09.2022. Pričom v uvedenom rozhodnutí bola konštatovaná zodpovednosť žalovaného za náhradu škody z titulu majetkovej ujmy (bod 29 odôvodnenia rozsudku), nakoľko odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade má preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom za takéto rozhodnutie považoval uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s uznesením prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Takisto vzhľadom na okolnosti prípadu mal súd preukázané, že orgánom ktorý má konať za štát je v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná obžaloba na súd.

21. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní súd zistil, že žalovanému trestné stíhanie negatívne narušilo priateľské vzťahy u kamarátov a známych, títo s ním prestali komunikovať, nakoľko bol v ich očiach „vrahom“, pričom z uvedenej skutočnosti mal nočné mory. Negatívne niesol aj tú skutočnosť, že sa musel hlásiť u probačného mediačného úradníka na pravidelné mesačné stretnutia, nakoľko mu boli v prípravnom konaní uložené povinnosti a obmedzenia, uvedené bolo pre žalovaného veľmi ponižujúce. Taktiež poukázal na veľké bolesti ktoré mal po operácii. Poukázal na tú skutočnosť, že ho v rámci trestného stíhania poverení príslušníci PZ doniesli v putách do nemocnice kde predtým pracoval. Nezákonné trestné stíhanie v ňom naďalej zanechalo obavu, aby opätovne nebol obvinený z niečoho čo nespáchal. Uviedol, že vyššie uvedené psychické problémy - nespavosť, nočné mory a podobne nemal pred začatím trestného stíhania, tieto sa mali začať až momentom keď bol poverenými príslušníkmi PZ obmedzený na osobnej slobode, pričom tieto problémy sa žalobca rozhodol vyriešiť sám a neobrátil sa na kvalifikovanú lekársku pomoc, nakoľko pred tým robil v nemocnici. Žalobca pripustil, že mal zdravotné problémy s nohou aj pred tým (pred začatím trestného stíhania), nakoľko mal cukrovku a taktiež pripustil, že problém s očami mal „odmalička“. Operáciu očí podstúpil aj pred aj v priebehu trestného stíhania.

22. Súd na pojednávaní zamietol návrh žalobcu na výsluch svedka E. B., bytom C. XXX, B. a to formou v zmysle § 196 ods. 3 CSP. Právny zástupca žalobcu pôvodne navrhol vypočuť uvedeného svedka na pojednávaní, avšak vzhľadom na informáciu priamo od žalobcu (svedkyňa je matka žalobcu), týkajúcu sa veľmi nepriaznivého zdravotného stavu svedkyne, výslovne právny zástupca žalobcu upustil od výsluchu uvedeného svedka na pojednávaní, avšak na pojednávaní nechal na zvážení súdu vykonať výsluch formou v zmysle § 196 ods. 3 CSP, teda aby svedok na otázky odpovedal písomne. Súd uvedený doplňujúci návrh (ktorý právny zástupca nechal na zváženie súdu) zamietol z dôvodu objektívneho zdravotného stavu tohto svedka, ktorý by znemožnil, prípadne výrazne sťažil, vykonanie výsluchu písomnou formou. Súd zároveň nemal ani naplnené zákonné podmienky takejto formy výsluchu, nakoľko v zmysle § 196 ods. 3 veta prvá CSP „súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti svedkovi uložiť, aby na otázky odpovedal písomne“. V uvedenom prípade by nešlo o dôvod hospodárnosti konania, ale o dôvod nepriaznivého zdravotného stavu svedkyne (matky žalobcu). Súd mal taktiež za to, že uvedený návrh je aj s ohľadom na predbežné právne posúdenie súdom ako aj na výsluch samotného žalobcu taktiež nadbytočný.

23. Súd zároveň zamietol aj návrh žalovaného na uloženie povinnosti žalobcovi, predložiť písomnú správu o operácii jeho nohy, nakoľko súd považuje návrh na vykonanie tohto dôkazu za nepodaný včas v rozpore so zásadou sudcovskej koncentrácie konania, o ktorej boli sporové strany poučené na tomto pojednávaní. Zásadne návrh na vykonanie dokazovania nie je podaný včas, pokiaľ je podaný až na pojednávaní. Súd už pri sudcovskej koncentracii konania poukázal na to, že toto konanie trvá dlhší čas, počas celého obdobia nebol takýto návrh zo strany žalovaného navrhnutý súdu vo vyjadreniach žalovaného, prvýkrát bol tento návrh na doplnenie dokazovania predložený až na pojednávaní, pričom vykonanie tohto dôkazu by si vyžadovalo odročenie pojednávania za účelom jeho doplnenia. Súd navyše takýto návrh ani nepokladá za právne relevantný vzhľadom na predbežné právne posúdenia ako aj vzhľadom na prejednávaný predmet tohto konania. Zástupca žalovaného navyše uvedený návrh nechal na zváženie súdom.

24. V rámci záverečnej reči žalobca poukázal na tú skutočnosť, že žalobca nebol len trestne stíhaný, alebo bol aj obmedzený na osobnej slobode, bol aj zadržaný, čo podľa jeho názoru nepochybne zvyšuje intenzitu vznikutej ujmy. Taktiež boli mu uložené určité povinnosti počas tohto trestného stíhania, ktoré mu spôsobili ťažkosti v tom rozhodnom období, pričom s týmito sa vysporiadava aj do dnešného dňa. Taktiež poukázal aj na to, že samotné trestné stíhanie žalobcu trvalo približne rok a pól, počas ktorého žil v neistote, keďže mu hrozil vysoký trest, nakoľko bol trestne stíhaný za zločin ublíženia na zdraví.

25. Zástupca žalovaného v rámci záverečnej reči navrhol žalobu zamietnuť, nakoľko mal za to, že žalobca objektívnym spôsobom nepreukázal ním uplatnenú výšku náhrady škody ani príčinnú súvislosť medzi vedením trestného stíhania a nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy. Mal za to, že žalobca len všeobecne konštatoval, že predmetné trestné stíhanie negatívne zasiahlo do jeho spoločenského a osobného života bez preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v jednotlivých otázkach života s poukazom na § 17 ods. 3 Zákona č. 514/2003 a je teda len v rovine tvrdení bez preukázania týchto skutočností relevantným dôkazom. Poukázal na zdravotný stav žalobcu, ktorý bol aj v čase vedenia trestného stíhania spôsobený viacerými zdravotnými ťažkosťami, ktoré boli už známe aj pred začatím trestného stíhania tak a to v súvislosti s operáciou nohy aj očnými problémami, ktoré boli podchytené úplne od detstva. Mal za to, že vážna operácia určite tiež môže závažným spôsobom zasiahnuť do či už súkromného života, či osobného, spoločenského života. Konštatoval, že z tohto dôvodu sa na zdravotnom stave žalobcu podieľa viacero tých faktorov a nie je jednoznačne možné vysloviť, ktorý faktor bol jednoznačný, ktorý možno pripísať trestnému stíhaniu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/15/1997 zo dňa 24.06.1998 ktorý judikoval, že povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, pričom až po uplynutí takto určenej lehoty z plnenia sa dostáva do omeškania. Z uvedeného dôvodu mal za to, že úroky z omeškania od dátumu, ktorý uviedol žalobca nie sú dané.

26. Pri posudzovaní podanej žaloby súd vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom a účinnom od 1.1.2013.

27. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

28. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

29. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, alebo prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

30. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

31. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

32. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

34. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

35. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

36. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

37. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

38. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

39. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

40. Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., spory vzniknuté z právnych vzťahov upravených týmto zákonom rozhodujú súdy, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z. z.“) celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

42. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody (majetkovej, resp. nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch) a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

43. Otázka, či štát zodpovedá za škodu aj v prípade, že došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, sa riešila už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, a to napr. aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 z 30.03.2011, v ktorom bol vyslovený názor, že: „V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniel. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá poškodenému vznikla v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a v konaní, v ktorom bolo trestné stíhanie zastavené. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená.“ Rovnaké závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, či v rozhodnutiach Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 a I. ÚS 320/2016, III. ÚS 754/2016.

44. V súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby. Ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zásadne právo na náhradu škody. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku (ide o „kvázi - nezákonné“ rozhodnutie). Pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v časti zrušenia, resp. zmeny nezákonného rozhodnutia je potrebné splnenie tejto podmienky v tomto prípade vykladať extenzívne. Zmyslu a účelu tohto ustanovenia zodpovedá výklad, podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie, resp. zmena nezákonného rozhodnutia o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutia o väzbe má tiež rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku, čo znamená, že v konaní pred súdom sa nepotvrdilo, že by sa stal skutok uvedený v obžalobe alebo že by skutok bol trestným činom, príp. že by ho spáchal obžalovaný a zakladá to nezákonnosť rozhodnutí o vznesení obvinenia, ktorých dôsledkom následne bolo samotné podanie obžaloby. Danosť nezákonnosti rozhodnutia sa nemusí prejavíť na začiatku trestného stíhania, prípadne v čase podania obžaloby, ale môže byť zistená a konštatovaná až v konečnom rozhodnutí v konaní pred súdom, avšak ani uvedená skutočnosť

štát nezavádza zodpovednosť za škodu, ktorá v dôsledku takéhoto zistenia (napr. oslobodzujúcim rozsudkom) dotknutému subjektu vznikla a ktorá sa v takom prípade primárne odvíja od príslušného rozhodnutia, počnúc ktorým bolo trestné stíhanie vedené voči konkrétnej osobe, t.j. od uznesenia o vznesení obvinenia. Na takýto prípad je potom potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

45. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Je teda možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. II. ÚS 163/2013). Ako však už bolo uvedené vyššie, zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné a dôvodné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho vzhľadom na jeho konečný výsledok treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Pri oslobodení spod obžaloby je pritom podstatné posledné rozhodnutie príslušného súdu o obžalobe, teda ani skutočnosť, že napr. obžalovaný bol súdom prvého stupňa aspoň sčasti uznaný vinným na základe obžaloby nič nemení na vyššie uvedených názoroch súdu, ak v konečnom dôsledku odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu, príp. v časti, v ktorej bol uznaný za vinného.

46. Súd považoval medzi stranami v spore za nesporné skutočnosti vyplývajúce z trestného konania vedeného pred tunajším súdom pod sp. zn. 15T/92/2019 a to, že žalobca bol rozsudkom zo dňa 16.09.2020 podľa § 285 písm. b) TP právoplatne oslobodený spod obžaloby za skutok právne kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 TZ k § 155 ods. 1 TZ, ktorý mal spáchať za skutkového stavu, ktorý bol uvedený vo výrokovej časti rozsudku, a to pretože skutok nie je trestným činom. Trestný súd dospel k záveru, že skutok nie je trestným činom, nakoľko obžalovaný odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený trestným zákonom. Konanie žalobcu trestný súd vyhodnotil ako konanie v nutnej obrane.

47. Za skutočnosť nespornú medzi sporovými stranami súd považuje aj skutočnosť, že žalobca doručením žiadosti dňa 06.11.2020 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a o zaplatenie sumy vo výške 10.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá u žalobcu vznikla z dôvodu ním tvrdeného nezákonného trestného stíhania. Dôvody, na ktoré žalobca poukazoval v žiadosti zodpovedajú dôvodom, ktoré sú uvádzané v žalobe v tomto konaní. Medzi žalobcom a žalovaným nie je sporné ani to, že žalovaný tejto žiadosti žalobcu nevyhovel. S poukazom na ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. 6 mesačná lehota na uspokojenie nároku žalobcu na náhradu škody v rámci predbežného prerokovania žalovanému uplynula dňa 06.05.2021.

48. Za nesporné súd považuje aj to, že orgánom, ktorý má konať za štát v predmetnom spore je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná v tejto veci obžaloba na súd.

49. Za nespornú skutočnosť súd napokon považuje aj to, že obrana žalobcu ako obvineného a neskôr v procesnom postavení obžalovaného bola konštantná a ucelená od začiatku trestného stíhania až do jeho právoplatného skončenia, nakoľko žalobca už v rámci prvotných úkonov pri podaní sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj návrhu na zastavenie trestného stíhania a následne aj v priebehu konania pred trestným súdom konštantne a presvedčivo tvrdil danosť okolností vylučujúcich jeho trestnú zodpovednosť v podobe nutnej obrany. Uvedené napokon vo svojom poslednom písomnom vyjadrení pripustil aj samotný žalovaný (č. I. 72 súdneho spisu).

50. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade má za preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Za takéto rozhodnutie súd považuje uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s

uznesením prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Takisto vzhľadom na okolnosti prípadu mal súd preukázané, že orgánom, ktorý má konať za štát je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná obžaloba na súd. Súd poukazuje tiež na tú skutočnosť, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v prípade žalobcu (aj keď len v rámci predmetu konania, ktorým bola majetková ujma, ktorá vznikla žalobcovi) už posudzoval aj Krajský súd v Košiciach, ktorý konštatoval vo svojom rozsudku sp. zn. 5Co/142/2021 zo dňa 29.09.2022 (bod 29. odôvodnenia rozsudku), že odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade má preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu (majetkovú ujmu) spôsobenú nezákonným rozhodnutím žalovaného.

51. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody v podobe nemateriálnej (imateriálnej, nehmotnej) ujmy, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím štátu, súd konštatuje, že má z vykonaného dokazovania preukázané, že v prípade žalobcu iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, tak ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., a preto je potrebné rozhodnúť o uložení povinnosti žalovanému nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch v prospech žalobcu, nakoľko tento jeho nárok vo vzťahu k žalovanému nie je možné uspokojiť inak. Súd pri uvedenom konštatovaní bral do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k trestnému stíhaniu žalobcu, k obmedzeniu jeho osobnej slobody, následnému rozhodovaniu o vzatí, resp. nevzatí žalobcu do väzby, v rámci ktorých mu boli uložené povinnosti podrobiť sa pravidelnej kontrole probačného a mediačného úradníka. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ku skutku, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný, došlo v obydlí žalobcu a jeho matky. Nesporným faktom, ktorý vyplýva z trestného konania je, že poškodený v trestnej veci vnikol do uvedeného obydľia a fyzicky ohrozoval žalobcu a jeho matku, na ktorý útok žalobca v rámci nutnej obrany odvrátil nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému Trestným zákonom. Žalobca bol v čase tohto útoku, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, invalidným dôchodcom, mal zdravotné problémy so srdcom, bol krátko po operácii očí. Následne bol orgánmi činnými v trestnom konaní zadržaný, obvinený, bol podaný návrh na väzobné stíhanie (aj napriek skutočnosti, že k jeho vzatiu do väzby napokon nedošlo) a následne bola voči žalobcovi podaná obžaloba. A to všetko za situácie, kedy žalobca konštantne už v rámci prvotných úkonov pri podaní sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj návrhu na zastavenie trestného stíhania a následne aj v priebehu konania pred trestným súdom konštantne a presvedčivo tvrdil danosť okolností vylučujúcich jeho trestnú zodpovednosť v podobe nutnej obrany. Súd má za to, že iba konštatovanie porušenie práva žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením a je potrebné nahradiť nemajetkovú ujmu aj v peniazoch aj s prihliadnutím na to, že samotné trestné stíhanie žalobcu trvalo približne rok a pól, počas ktorého žil v neistote, keďže mu hrozil vysoký trest, nakoľko bol trestne stíhaný za zločin ublíženia na zdraví. Vyššie uvedené skutočnosti sa nepochybne museli podpísať pod nepriaznivý zdravotný a psychický stav žalobcu, tak ako ho popísal aj pri jeho výsluchu na pojednávaní.

52. Súd má za to, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu v spoločnosti, resp. jeho ľudská dôstojnosť. Uvedené potvrdzujú žalobcom uvádzané skutočnosti - žalobca bol za prítomnosti matky z jeho obydľia odvádzaný „v putách“ orgánmi činnými v trestnom konaní, v dôsledku trestného stíhania došlo k pretrhnutiu väzieb s priateľmi a známymi, ktorí na neho nazerali ako „na vraha“, musel sa pravidelne hlásiť u probačného a mediačného úradníka v rámci trestným súdom uložených povinností, v rámci trestného stíhania ho poverení príslušníci PZ doniesli v putách do nemocnice kde predtým pracoval. Súd má za to, že žalobcom uvádzané psychické problémy, na ktoré poukázal žalobca či už v rámci svojich písomných prednesoch alebo v rámci výsluchu na pojednávaní - nespavosť, nočné mory, pocit strachu resp. obavy, aby opätovne nebol obvinený z niečoho čo nespáchal len zodpovedajú skutočnostiam, ktoré sa „uskutočnili“ od momentu spáchania skutku a obmedzenia žalobcu na osobnej slobode a v priebehu celého trestného konania, ktoré proti nemu bolo vedené počas obdobia jedného a pol roka. Trestné stíhanie spojené s obmedzením osobnej slobody v danom prípade bolo neoprávneným zásahom značnej intenzity a rozsahu, pretože tieto skutočnosti vytvorili negatívny obraz o žalobcovi, a to znížením jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, ktorú ujmu by ako závažnú pociťoval každý na jeho mieste. Súd sa preto nestotožňuje s námietkou žalovaného, že nie je daná príčinná súvislosť medzi vedením trestného stíhania a nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy. Naopak sa súd prikláňa k skutočnostiam vyplývajúcim z vykonaného dokazovania (z tvrdení žalobcu), že veľká časť zdravotných problémov (problémy s očami a s nohou mal aj pred aj v období po začatí trestného stíhania) a v zásade všetky žalobcom uvedené psychické problémy začali od momentu začatia trestného

stíhania voči žalobcovi ako obvinenému a neskôr obžalovanému. V zmysle vyššie uvedeného súd dospel k záveru o danosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému.

53. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd pri jej určení vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., za dodržania zákonného limitu v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. za použitia ustanovenia § 17 ods. 1, ods. 4 zákona č. 274/2017 Z. z. Súd uvedené skutočnosti podrobne vyhodnotil najmä v bodoch 51. a 52. odôvodnenia tohto rozsudku. Súd považuje žalobcom uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy v sume 10.000 eur na jednej strane za dôvodnú a primeranú s prihliadnutím na závažnosť zásahu do osobnej, súkromnej a spoločenskej sféry života žalobcu a zároveň na strane druhej túto považuje aj za účinný prostriedok na zmiernenie a vyváženie následkov uvedeného zásahu. Zároveň uvedená suma nemajetkovej ujmy nepresahuje zákonodarcom stanovený limit v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Súd má za to, že priznanie uvedenej sumy z titulu nemajetkovej ujmy žalobcovi nijako nevybočuje z praxe iných súdov pri priznávaní náhrady škody spôsobenej štátom za nemajetkovú ujmu z dôvodu nezákonne vedeného trestného stíhania.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a dôkazy mal súd po vykonanom dokazovaní za preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná v celom rozsahu a preto súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy.

55. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. 11. 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

56. Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.

57. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z., výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

58. Súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle citovaných právnych predpisov, pretože podľa názoru súdu je v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy od 07.05.2021 (t. j. odo dňa nasledujúceho po uplynutí šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody žalovaným) do zaplatenia. Podmienkou žalovateľnosti nárokov uplatnených v tomto konaní je podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Žalovaný sa do omeškania dostáva buď uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, v ktorej podľa § 16 ods. 4 uvedeného zákona môže príslušný orgán konajúci za žalovaného uspokojiť nárok na náhradu škody, alebo dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody. V danom prípade žalobca si u príslušného orgánu, ktorý koná za žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody písomnou žiadosťou dňa 06.11.2020, v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., avšak dňom 06.05.2021 došlo k márnemu uplynutiu lehoty na vybavenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody (v časti nemajetkovej ujmy). V danom prípade preto žalobcovi prislúchajú úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 07.05.2021 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Súd preto žalobcovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 07.05.2021 do zaplatenia.

59. Žalovaný vo vzťahu k príslušenstvu žalovaného nároku žiadal úroky nepriznať, nakoľko bol toho názoru, že sa nemohol dostať do omeškania keďže poukazuje na judikatúru, povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, pričom

až po uplynutí takto určenej lehoty z plnenia sa dostáva do omeškania. Súd vo vzťahu k uvedenému konštatuje, že žalovaný sa dostal do omeškania a je povinný platiť žalobcovi úrok z omeškania nie bezprostredne po tom, ako si žalobca u neho uplatnil žiadosťou svoj priamy nárok v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ale až uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku. Súd o priznaní úroku z omeškania rozhodol v súlade s ustanovením § 16 ods. 4 veta tretia zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Súd v uvedenom poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021, v ktorom bola riešená otázka či v konaní o náhrade škody vzniká poisťovateľovi povinnosť platiť úroky z omeškania až odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške náhrady škody, pričom dospel k záveru, že poisťovňa sa dostáva do omeškania po márnom uplynutí lehoty na vybavenie žiadosti o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody (po vykonaní šetrenia). Aj napriek tomu, že išlo o náhradu škody z iného právneho titulu, má súd za to, že možno analogicky aplikovať aj uvedený nález na prejednávaný spor. Z vyššie uvedených dôvodov súd vyhodnotil aj uvedenú námietku žalovaného ako nedôvodnú.

60. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

62. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

63. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa súd zaoberal aj tým či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu. Súd v predmetnej veci nemal za preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa ani výnimočnosť okolností u žalovaného, ktorý navyše koná v mene štátu, a preto nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).